

13. január 2013 – Viera a vďačnosť

Stalo sa na jeho ceste do Jeruzalema, že prechádzal pomedzi Samáriu a Galileu. Keď vchádzal do ktorejsi dediny. Išlo mu naproti desať malomocných mužov. Zďaleka zastali a hlasno kričali: „Ježišu, učiteľ, zmiluj sa nad nami!“ Keď ich uvidel, povedal: „Choďte, ukážte sa kňazom!“ A stalo sa, že ako šli, boli očistení. Keď jeden z nich spozoroval, že je uzdravený, vrátil sa a veľkým hlasom velebil Boha. Padol na tvár Ježišovi k nohám a ďakoval mu. A to bol Samaritán. Ježiš na to povedal: „Neočistilo sa ich desať? A tí deviaty kde sú? Nenašiel sa nik okrem tohto cudzinca, čo by sa bol vrátil a vzdal Bohu slávu?“ A jemu povedal: „Vstaň a choď, tvoja viera ťa zachránila.“

(Lk 17,11-19)

Dnes si aspoň trochu osvetlíme vieru lampou vďačnosti. Osvietme dar viery svetlom vďačnosti.

V jednom kostole boli dva oltáre. Jeden bol oltárom prosieb a druhý bol oltárom vďačnosti. Pri oltári prosieb sa tlačilo množstvo ľudí, pri oltári vďačnosti stál jeden človek.

Veľký nepomer medzi prosením a ďakovaním vyjadruje aj prečítaná udalosť z evanjelia. Desiati prosili, ale iba jeden ďakoval. Vďačnosť je veľmi vzácna ľudská vlastnosť. Tak ako sa hovorí, že dobrého veľa nebýva, tak to určite platí aj o vďačnosti, lebo ani jej veľa nebýva.

Čo je to vďačnosť?

Odpoveď sa pokúsim nájsť opierajúc sa o Božie slovo, ktoré sme si teraz vypočuli. Keď jeden z desiatich malomocných – Samaritán – spozoroval, že je uzdravený, *vrátil sa*. V tomto slove *vrátil sa* je ukrytá odpoveď na otázku, čo je vďačnosť. *Vďačnosť je návrat*. Návrat k Darcovi. Uzdravený alebo očistený Samaritán sa vrátil k Ježišovi, k Darcovi a Ježiš mu cez jeho vďačnosť vysvetlil, prečo bol uzdravený. Cez návrat k Ježišovi spoznáваме, že dôvod zázrakov je

v nás, my nosíme v sebe príčinu Božieho konania v našom živote. Tou príčinou je naša viera. Viera v našom vnútri spojená s mocou Ježišovho slova, ktoré prichádza zvonka, spôsobí zázrak, Boží zásah do nášho života.

Vďačnosť je v istom zmysle viac ako uzdravenie, viac ako zázrak, lebo nás vracia k Darcovi, ktorý nám vysvetľuje dôvod a obsah svojho daru. Vďačnosť je završením daru.

Ježiš vysvetľuje Samaritánovi, že ho zachránila jeho viera. Nielen uzdravila, ale dokonca zachránila, spasila. Ježiš nerobí zázrak iba preto, aby človeka zbavil nepríjemnej choroby, ale zázrakom chce zachrániť celého človeka. Viera otvára srdce človeka pre Ježišovu záchranu. No len cez vďačnosť človek túto záchranu prijíma, prijíma celé Ježišovo obdarovanie... Tí *deviati očistení* si vzali z Ježišovho daru iba *stuhu, mašľu*, Samaritán svojou vďačnosťou prijal *celý obsah daru, celý dar*, nielen vonkajšok. Aj ostatní deviati mali vieru, keď prosili Ježiša o uzdravenie. No kvôli svojej nevďačnosti nespoznali, že nosia v sebe poklad viery. Lenže to, čo v sebe nespoznáme, aj rýchlo stratíme. Ak v sebe neobjavíme vieru, rýchlo ju stratíme.

Vďačnosť znamená vypočuť si od darcu *genézu daru*, príbeh, vývoj daru... Vďačnosťou spoznávame, prečo nás ten druhý obdaroval. Nevďačnosť je vziať dar bez vysvetlenia dôvodu, prečo my ho darca daroval, bez spoznania dôvodov srdca. Tak ako za umeleckým dielom stojí nejaký umelec, tak za každým darom je nejaká ruka, nejaké srdce, nejaký človek, ktorý nás má rád a chce nám dobre. Vďačnosť nás vracia k Ježišovi, ktorý nám vysvetľuje jeho konanie v našom živote. Vďačnosťou spoznávame *dôvody konania Ježišovho Srdca*.

„Vstaň a choď, tvoja viera ťa zachránila.“ (Lukáš 17,19) Vo svetle vďačnosti sa ukazuje veľkosť viery. Kto vie ďakovať, ten má aj vieru. Ak máme vďačnosť, vieme, čo nás zachraňuje. Vďačnosťou

spoznáваме, čo je v živote dôležité, že dôležitá je viera v Ježiša. Keď ďakujeme, je už na ceste ďalšia milosť, ktorú nám Boh chce dať. Ako keď sme na návšteve a ponúknu nám zákusok. Pochválime gazdinú, že dobre napiekla a poďakujeme sa za výborný zákusok. Vtedy nám gazdiná povie: „Však sa ešte ponúknite!“ Keď ďakujeme, otvárame sa pre ďalší dar.

Vďačnosť v sebe obsahuje aj pokoru. Vyjadruje to aj Samaritán svojím gestom, keď padne na tvár Ježišovi k nohám. Pokora prítomná vo vďačnosti je nevyhnutná pre vieru, pre jej rast.

Samaritán velebí Boha a ďakuje Ježišovi, čím vlastne vyjadruje totožnosť a jednotu Boha s Ježišom.

Vďačnosť je *návratom a velebením Boha*. Sloveso *ďakoval mu* je v gréčtine vyjadrené termínom *eucharistón*, ktorý nám iste pripomenie slovo *Eucharistia*, používané aj na označenie obety svätej omše. Svätá omša je najväčším a najdokonalejším prejavom vzdávania vďaky Bohu. Pri každej svätej omši sa kňaz modlí v piesni vďaky: *Je naozaj dôstojné a správne, dobré a spásonosné vzdávať vďaky vždy a všade tebe, Pane...* A v opise ustanovenia Eucharistie sa neustále opakujú slová *vzal chlieb a vzdával vďaky, vzal kalich, znova vzdával vďaky...* Svätá omša je miestom a časom, kedy Duch Svätý rozducháva ohnisko našej viery, lebo pri svätej omši sme ponorení do vzdávania vďaky. A práve toto prostredie vďačnosti nás najlepšie pripravuje na rast viery.

„Tvoja viera ťa zachránila.“ Viera je tvoja, ale je darom, bola nám vliata pri krste. No pri svätej omši, v atmosfére vzdávania vďaky, nám ju Duch Svätý zväčšuje. Nie je vhodnejšie prostredie na rast našej viery, ako práve vzdávanie vďaky, ktorým je Eucharistia, svätá omša.

Malomocenstvo bolo veľmi ťažkou chorobou aj vzhľadom na spolo-

čenské zaradenie. Malomocný mal mať roztrhnuté šaty, bol obradne nečistý a býval mimo tábora, mimo spoločenstva ľudí. Okrem toho mal kričať: „Nečistý, nečistý!“ (porov. Levitikus 13,45-46).

Aj desiatí malomocní zďaleka zastali a *hlasno kričali*: „Ježišu, Učiteľ, zmiluj sa nad nami.“ (Lukáš 17,13)

Toto hlasné volanie možno pripomína aj Ježišovo zvolanie *mocným hlasom na kríži*, v smrteľnom výkriku. Ježiš na kríži zvolal *mocným hlasom* (porov. Lukáš 23,46). Ježiš sa na kríži tiež stal nečistým, dokonca prekliatym, vyvedeným mimo mesta. Nemal iba roztrhnuté šaty, ale jeho šaty si vojaci rozdelili, vzali mu ich. Svojím veľkým a mocným hlasom na kríži prosí Otca za celé ľudstvo, aby sa nad nami zmiloval. Celou váhou svojej lásky prosí Otca: *Zmiluj sa nad nimi*.

Pri svätej omši je znovu sprítomnený Ježišov mocný hlas, kde celou svojou nekonečnou láskou prosí Otca, aby sa nad nami zmiloval, aby nás očistil. Slávením svätej omše ďakujeme za dar Božieho očistenia vďaka tomu, že Ježiš seba urobil nečistým, aby nás očistil.

Prosme o vzácny dar vďačnosti. Ten, kto hlasno kričí o pomoc, má aj hlasno velebiť Boha za udelené dary.

Vďačnosť je teda návrat. Nech aj Eucharistia – vzdávanie vďaky, ktoré budeme o chvíľu sláviť, je návratom k Darcovi všetkých darov. Vráťme sa do hodiny jeho mocného výkriku na kríži. Vráťme sa k Ježišovi a on nám povie, že to, čo nás zachraňuje, nosíme v sebe. Záchranou je naša viera. Víťazstvom, ktoré premáha svet, je naša viera (porov. Prvý Jánov list 5,4). Polovicu zázraku už nosíme v sebe. „Tvoja viera ťa zachránila.“ Viera je tvoja, ale tiež je darom. No po ceste vďačnosti prichádzaš k poznaniu daru a pokladu viery, ktorý v sebe nosíš. Pri *návrate* nám Ježiš ukáže vnútornú krásu a veľkosť daru viery, ktorý v sebe nosíme.